

ESTONYA PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ.....	9
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	10
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	10

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

A) Dış Ticaret Mevzuatı

2004 yılında Avrupa Birliği'ne üye olmasının ardından 21 Aralık 2007 tarihinde Eurozone ve Schengen bölgesine dahil olan Estonya, Avrupa Birliği'nin dış ticaret ve gümrük politikasını tamamıyla uygulamaktadır.

Estonya ile diğer AB üye ülkeleri arasındaki ticaret, malların serbest dolaşımına dayanmaktadır. AB üye ülkeleri arasında malların serbest dolaşımı sadece Birlik malı statüsüne sahip mallar için geçerli olup ticaret, gümrük kontrolü, gümrük vergileri, izin ve miktar sınırlaması veya eş etkili önlemler olmaksızın gerçekleştirilir.

AB üyesi olmayan ülkelere ithal edilen ürünler için Avrupa Birliği'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelere ithalatta ortak kuralları uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ülkelere ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/ negotiations-and-agreements/>

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik etmek üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/>

İthalat Rejimi

Ürün ithalatı, malların üçüncü bir ülkeden AB gümrük bölgesine girişi anlamına gelir.

Belirli mal türleri için öngörülen veterinerlik, bitki sağlığı veya diğer kontrollerin yapıldığına dair belgelerin beyannamelere eklenmesi gerekmektedir.

İhracat Rejimi

Malların ihracatı, Topluluk mallarının Avrupa Birliği'nin gümrük bölgesinden üçüncü bir ülkeye (Avrupa Topluluğunu kuran Antlaşmanın uygulanmadığı arazi veya bölge) veya Avrupa Birliği'nin gümrük bölgesinin bir parçası olmayan üçüncü bir bölgeye çıkarılması anlamına gelir.

Mallar üçüncü ülkelerin gümrük bölgeleri üzerinden bir Üye Devletten diğerine aktarıldığında, ihracat prosedürü kullanılmaz.

B) Gümrük Tarifeleri ve Diğer Vergiler

Diğer üye ülkeler gibi Estonya AB Ortak Gümrük Tarifesini uygulamaktadır. İthalatta Avrupa Toplulukları Birleştirilmiş Gümrük Tarifesi'ne (TARIC) göre ortak gümrük tarifesi uygulanmakta, ithalatta alınan vergiler KDV oranları dışında aynı olmaktadır.

Avrupa Birliği'nde yürürlükte bulunan gümrük vergileri hakkında TARIC Veritabanı'ndan bilgi alınabilmektedir. Söz konusu veritabanı, madde tanımı veya gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) bazında arama yapılmasına olanak tanımakta, ayrıca varsa ilgili ürüne ilişkin başka kısıtlamaları da göstermektedir.

C) İç Vergiler ve Oranları

Tüm vergiler; gümrük vergileri, özel tüketim vergileri ve ithalat üzerindeki katma değer vergisi Estonya Vergi ve Gümrük Kurulu (Estonian Tax and Customs Board- <https://www.emta.ee/eng>) tarafından tahsil edilir.

Ülkede uygulanmakta olan başlıca vergiler:

-Kurumlar Vergisi; genel kurumlar vergisi oranı % 20'dir. Estonya Kanunlarına göre kurulmuş Estonyalı yerleşik şirketler ile Estonya'da yatırımı olan yabancı şirketler Kurumlar Vergisine tabidir.

-Gelir Vergisi; % 20

Başlıca dolaylı vergiler:

-KDV; Standart KDV oranı % 20, indirimli oran veya muafiyetlere tabi olarak belirtilmeyen mal ve hizmetlerin tümü için geçerlidir. % 9 indirimli oran kitap, gazete, ilaç ve konaklama gibi KDV Kanunu tarafından özel olarak tanımlanan mallar ve hizmetler için geçerlidir.

KDV oranı %9 olanlar:

- Kitaplar (eğitim kitapları hariç);
- tıbbi ürünler, gebelik önleyici ilaçlar, sıhhi ve tuvalet ürünleri ve tıbbi ekipman veya Sosyal Refah Yasası kapsamında engellilerin kişisel kullanımı için tasarlanmış ve Sosyal İşler Bakanlığınca hazırlanan listede belirtilen tıbbi cihazlar
- Konaklama hizmetleri veya kahvaltı dahil konaklama hizmetleri;
- Periyodik yayınlar.

KDV oranı aşağıdakiler için sıfırdır:

- İhracat;
- Topluluk içi arz;
- Uluslararası güzergahlarda kullanılan gemilerde veya uçaklarda, ekipmanlarda, yedek parçalarda ve yakıtlarda ve bu tür gemilerin veya uçakların onarımı, bakımı, kiralanması ve işe alınması veya kurulması için kullanılan;

- Uluslararası rotalarda hareket eden gemilerde ve hava araçlarında tüketilmek üzere yolculara sağlanan mal ve hizmetler; uluslararası sularda seyreden gemilerin doğrudan ihtiyaçlarını karşılamak için liman hizmetlerinin sağlanması ve çoğunlukla uluslararası rotalarda kullanılan uçakların doğrudan ihtiyaçlarını karşılamak için navigasyon hizmetleri ve havaalanı hizmetlerinin sağlanması;
- Başka bir Üye Devlet'e diplomatik bir temsilciye, konsolosluk temsilcisine (fahri konsolosluk hariç), özel bir misyonun temsilcisi veya uluslararası bir kuruluşu veya yabancı bir devletin konsolosluğu, özel bir misyon veya Topluluk kurumuna veya Üyeye transfer edilen ve nakledilen mallar NATO Devleti, ya diğer NATO Üye Devletlerinin askeri kuvvetlerini ya da onlara eşlik eden sivil personelin kullanımı, ya da bu tür kuvvetler ortak savunma gücünün kantinleri için tedarik edilen mallar;
- Gümrük prosedürleri kapsamında serbest bölgeye veya ücretsiz depoya yerleştirilen Topluluk dışı mallar.

-**Özel Tüketim Vergisi;** tütün ürünleri, alkol ve alkollü içecekler, yakıtlar, paketlenmiş elektrik özel tüketim vergisine tabidir.

Ülkede uygulanmakta olan vergiler hakkında ayrıntılı bilgiye (<https://www.rahandusministeerium.ee/en/tax-and-customs-policy>) sayfasından ulaşılabilmektedir.

1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve 1 Ocak 1996 tarihinde Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, ülkemiz ve Estonya arasında gümrük vergileri sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerinde sıfırlanmıştır.

D) Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Estonya Standardizasyon Merkezi (Estonian Centre for Standardisation) ürün güvenliği mevzuatının uygulanmasından sorumludur. (<https://www.evs.ee/en/about-the-estonian-centre-for-standardisation>)

Estonya Standardizasyon Merkezi, Teknik Yönetmelikler ve Standartlar Yasası (RT I 1999, 29, 358) uyarınca 1 Nisan 2000 tarihinde faaliyete başlayan, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Aynı tarihten itibaren, Standartlar söz konusu kuruluş tarafından düzenlenmeye başlanmıştır.

E) Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Estonya Akreditasyon Kurulu (Estonian Accreditation Center-EAK) Ulusal Akreditasyon Kurumu'dur. EAK, Estonya'da profesyonel, bağımsız ve tarafsız bir akreditasyon sisteminin kurulması, geliştirilmesi ve sürdürülmesinden ve ilgili görevlerin yerine getirilmesinden sorumludur. Estonya'daki akreditasyon sistemi, akreditasyon ve piyasa gözetimi ile ilgili AB'de akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetiminin kurallarını düzenleyen 765/2008/EC sayılı AB Tüzüğü ve uluslararası akreditasyon kuralları ((EA, ILAC ve IAF) uyumludur. EAK, ülkedeki uygunluk değerlendirme kuruluşlarının teknik yeterliğini resmi olarak onaylar. Bu kuruluşlar; laboratuvarlar, muayene kuruluşları, denetim kuruluşları, gözetim şirketleri, belgelendirme kuruluşları v.b.'dir.

Uygunluk Değerlendirme

Ürünlerin AB'de dolaşımı uyumlaştırılmış mevzuat ve uyumlaştırılmamış mevzuat göre gerçekleştirir. Ürün uyumlaştırılmış Avrupa mevzuatına (uyumlaştırılmış mevzuat) uyuyor ve uygunsuzsa o zaman AB içinde serbest dolaşıma tabidir.

Bir ürün Avrupa yasalarına tabi değil ve uyumlaştırılmamış mevzuata tabi ise ancak yasal olarak bir AB Üye Devletinde imal edilmiş veya pazarlanmışsa, ulusal kurallara uymasa bile karşılıklı tanıma ilkesine göre 764/2008 sayılı Tüzük uyarınca pazarlanabilmektedir.

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir. AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır. (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>)

Estonya Akreditasyon Kurulu (Estonian Accreditation Center-EAK) (http://www.eak.ee/index_eng.php?pageCus=head&head=1) ülkedeki başlıca uygunluk değerlendirme kuruluşu olup kriterleri belirler ve sertifikasyon kuruluşları, test laboratuvarları, kontrol kuruluşları, medikal laboratuvarlar gibi kuruluşlara izin verir.

F) Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Ambalaj üzerindeki etiketleme görünür, okunaklı ve silinemez, tüketici tarafından anlaşılabilir ve açık olmalıdır. Detaylı bilgiye <https://www.eesti.ee/en/consumer-protection/consuming/labelling-of-goods/> bağlantısından ulaşılabilmektedir.

- Gıda ürünlerinin etiketlenmesi şunları içerir:
- gıda ürününün ticari adı
- net ağırlık
- son tüketim tarihi
- kalite sınıfı
- fiyat

Ürün ambalajında ayrıca gıda ürününün bileşenleri (katkı maddeleri dahil.), menşe ülkesi, tüketim talimatları, üretici veya paketleyicinin adı ve saklama koşulları da bulunmalıdır

Organik gıda, tüm organik ürünler için zorunlu olan Avrupa Birliği'nin organik logosu ile etiketlenmelidir.

Giyim ve tekstil ürünlerinin etiketlenmesi şunları içermelidir:

- Marka adı
- Ölçüsü
- Ürünün içeriği (kürk ve deriden yapılmış ürünler hariç);
- Ürünün bakımı için talimatlar.

Ayakkabıların etiketlenmesi

Ayakkabı etiketleri üç bölümden oluşmalı ve aşağıdaki bilgileri içermelidir.

- üst
- astar
- taban

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

A) Kamu İhaleleri

Estonya'daki Kamu İhale alanı, Kamu İhale Yasası ile düzenlenir ve Estonya hükümetinin çeşitli düzenlemeleri ile desteklenir. Maliye Bakanlığı, Kamu İhale politikası, yasa hazırlama, denetim ve danışmanlık sağlamadan sorumlu kurumdur.

Kamu İhale duyuruları, ihalelerin sunulması ve sözleşmelerin verilmesi için yenilikçi bir e-satın alma ortamına ev sahipliği yapan Merkezi Kamu İhale Başvurusu sayfasında yayınlanmaktadır. (<https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/>)

Covid 19 ile ilgili AB Kamu İhaleleri de <https://simap.ted.europa.eu/web/simap/covid-related-tenders> bağlantısından ulaşılabilmektedir.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

A) Tarım ve Hayvancılık

Tarımın GSYİH'daki payı çok küçük düzeydedir (yaklaşık % 4). Toplam çalışan nüfusun % 3,3'ü tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Sektör büyük ölçüde hayvan yetiştiriciliğine dayanmaktadır. Sütçülük de sektörde önemli yere sahiptir. Çiftliklerin çoğu küçük ölçekli olmakla birlikte yeniden yapılandırma süreci devam etmektedir.

B) Sanayi

Sanayide en fazla paya sahip olan sektör makine sanayidir. Makine üretimini ağaç işleme ve kağıt üretimi takip etmektedir. Gıda, kimya, metal işleme ve hafif sanayi sektörleri imalat sanayinde önem arz eden diğer sektörlerdir. Makine ve metal işleme sektörleri son yıllarda büyük gelişme kaydederek ağaç işleme ve kağıt sanayini geride bırakmıştır. Hafif sanayinin imalat sanayindeki payı giderek azalmaktadır.

Ülkede 2000 yılında faaliyet göstermeye başlayan uluslararası elektronik şirketi Elcoteq iş ortamı ve yatırımların gelişimine önemli katkıda bulunmuştur. Şirketin ülkede üretime başlaması ile birlikte diğer yabancı kuruluşların da Estonya pazarına ilgisi artmıştır.

Makine ve ekipman sektöründeki gelişme çok hızlı olmuştur. Üretim rakamları birkaç yıl içinde elektronik sanayinde 8 kat, otomotiv üretiminde 2 kat artmıştır.

Ülkede çok çeşitli elektronik ürün üretimi gerçekleştirilmektedir. Bunlar arasında bilgisayar, kablo, laboratuvar ekipmanı, türbinler, vinçler, tekneler, otomotiv yan sanayi gibi ürünler başta gelmektedir.

Son yıllarda laboratuvar ekipmanı ve medikal ürünler ile optik ürünler üretimi de artış göstermiş, Estonya dünyadaki az sayıda üretici arasına girmiştir.

2000'li yıllarda metal işleme sanayi üretiminde artış olmuştur. AB üyeliği sonrasında Estonyalı üreticiler Avrupa pazarına kolay giriş yapma şansına sahip olmuştur. Estonya Ukraynalı ve Rus ham madde tedarikçileri ile yıllar içerisinde geliştirdiği uzun vadeli ilişkileri ve pazara giren yabancı yatırımlar sayesinde sektör gelişme kaydetmiştir. Yabancı yatırımlar sektörde önemli pay sahibidir. Buna karşılık yerel sermayeli işletmeler de bulunmaktadır. BLRT isimli şirket bunlardan biridir. Yerel sermayeli BLRT ülkedeki en büyük gemi inşa firmasıdır. Şirketin Litvanya, Finlandiya ve Norveç'te de üretim tesisleri bulunmaktadır.

Estonya demirli ve demir dışı metallere üretilen çok sayıda ürünü ihraç etmektedir.

C) Ormanlık

Estonya sahip olduğu ormanlar bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Ülke topraklarının % 49'u ormanlarla kaplıdır.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

A) Para Kullanımı

Para birimi Euro'dur. Estonya, 1 Ocak 2011 itibariyle Euro bölgesine dahil edilmiştir.

B) Pasaport ve Vize uygulaması

Estonya, 21 Aralık 2007 itibariyle Schengen Sistemine dahil olmuştur.

Ülkeye girişte, Avrupa Topluluğu vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir.

Diğer vize uygulamalarına Estonya Dışişleri Bakanlığı'nın sayfasından (<https://vm.ee/en/who-does-not-need-visa-visit-estonia>) ulaşılabilir.

C) Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

2020 yılı için resmi tatil günleri şöyledir:

1-2 Ocak (Yeni Yıl), 24 Şubat (Bağımsızlık Günü) 10 Nisan (İyi Cuma) 12 Nisan Paskalya, 1 Mayıs (İşçi Bayramı),31 Mayıs (Whit Sunday), 23 Haziran (Zafer Günü) ,24 Haziran (Yaz ortası Günü), 20 Ağustos (Restoration of Independence) ve 24-26 Aralık (Noel)

D) Kullanılan Lisan

Resmi dil Estonyacadır. Nüfusun 2/3'ü Estonyaca konuşmaktadır. Rusça ülkede konuşulan 2. En önemli dildir.

E) Yerel Saat

Estonya, Greenwich'e göre 2 saat ileridedir (GMT + 2). Yaz saatine geçilen dönemde 3 saat ileridedir (GMT+3).

F) Yerel Ölçü Birimleri

Ülkede metrik sistem kullanılmaktadır.

G) Telefon Kodları

Estonya ile telefon ya da faks yoluyla iletişim kurmak için öncelikle uluslararası telefon kodu +372 tuşlandıktan sonra 8 haneli telefon numarası girilir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Estonya, Dünya Bankası 2020 Doing Business Raporuna göre iş yapma kolaylığı sıralamasında dünyadaki 18. ekonomidir. Yabancı yatırımlar için cazip bir pazardır.

A) Şirket Türleri

Estonya Ticaret Kanunu'na göre altı tür şirket bulunmaktadır. Şirket kuruluşu Ticaret Siciline kayıt ile olmaktadır.

Şirket Türleri:

- Sınırlı Sorumlu Şirket
- Halka Açık Limitet Şirket
- Kolektif Şirket
- Komandit Şirket
- Ticaret Birliği
- Şahıs Şirketi

Ülkede en fazla tercih edilen şirket türü Sınırlı Sorumlu Şirket (Osaüching OÜ)'tir.

Sınırlı Sorumlu Şirket

Şirket sermayesinin (osakapital) sınırlı sorumlu şirket paylarına (osad) bölündüğü şirket türüdür. Şirket hissedarları şirket borçlarının sorumluluğunu taşımaz.

Şirket sermayesinin asgari 2.500 Avro olması gerekmektedir. Bir hissenin nominal değeri ise asgari 1 Avro olmalıdır.

Kurucuların gerçek kişiler olması ve kuruluş sermayesinin 25.000 Avro'nun altında olması halinde kurucular şirket kuruluşunda katkı payının ödenmemesine karar verebilirler.

Toplam sermaye ödenene kadar kurucular eksik katkı payı kadar sorumluluk altındadır.

Sınırlı sorumlu şirketlerde bir yönetim kurulu bulunması zorunludur. Yönetim kurulunun bir (direktör) ya da birden fazla üyesi olabilir. Yönetim kurulu üyesinin hissedar olması gerekmemektedir.

Yönetim kurulu üyelerinin yarıdan fazlasının Estonya dışında ikamet ettiği hallerde şirketin Ticaret Siciline gerekli belgelerin gönderilebileceği bir iletişim adresi bildirmesi gereklidir. Varsa, şirketin yabancı ortağının da Ticaret Siciline adres ve e-posta adresini bildirmesi gerekmektedir.

Şirketin ana sözleşmesinde bulunması halinde sınırlı sorumlu şirketlerin bir danışma kurulu olabilir. Danışma kurulu oluşturulması yasal bir zorunluluk değildir.

Şirket ana sözleşmesinde belirtilmesi halinde veya yasal koşulların oluşması halinde şirketin bir denetçi tahsis etmesi zorunludur. Şirket cirosunun, çalışan sayısının ve aktif

büyükülüğümüm belirli bir seviyeyi aştığı hallerde denetçi yasal bir zorunluluk haline gelmektedir.

Halka Açık Limited Şirket (Aktsielts ya da AS)

Şirket sermayesi (aktsiakapital) halka açık şirket hisselerine (aktsiad) bölünmüş olan şirket türüdür. Hissedarlar halka açık limited şirketin borçlarından sorumlu değildir. Bir ya da birden fazla özel ya da tüzel kişi tarafından kurulabilmektedir.

Şirket sermayesinin asgari 25.000 Avro olması gerekmektedir. Bir hissenin asgari nominal değeri ise 0,1 Avro olmalıdır. Hisselerin Estonya Menkul Kıymetler Merkezi Kayıt Kuruluşuna (<http://www.e-register.ee/en>) kayıt edilmesi gerekmektedir.

Halka açık limited şirketlerin yönetim kurulu ve danışma kurulu olması zorunludur.

Yönetim kurulu şirketi yönetir ve temsil eder. Yönetim kurulu üyelerinin hissedar olmasına gerek yoktur. Yönetim kurulu bir (direktör) ya da birden fazla üyeden oluşabilir.

Danışma kurulu üyelerinin yönetim kurulu üyesi olması gerekmemektedir.

Yönetim kurulu üyelerinin yarıdan fazlasının Estonya dışında ikamet ettiği hallerde şirketin Ticaret Siciline gerekli belgelerin gönderilebileceği bir iletişim adresi bildirmesi gereklidir. Varsa, şirketin yabancı ortağının da Ticaret Siciline adres ve e-posta adresini bildirmesi gerekmektedir.

Danışma kurulu halka açık limited şirketin faaliyetlerini planlar, yönetimini organize eder ve yönetim kurulu faaliyetleri için danışmanlık yapar.

Şirket ana sözleşmesinde daha fazla belirlenmediği takdirde danışma kurulu en az üç üyeden müteşekkil olmalıdır.

Halka açık limited şirketlerin zorunlu olarak bir denetçi tayin etmesi gerekmektedir.

Kolektif Şirket (Täisühing or TÜ)

Kolektif şirket, iki ya da daha fazla ortağın bir araya gelerek ortak bir ticari isim altında faaliyette bulunduğu ve ortakların şirketin borçlarından ötürü tüm malvarlıkları ile sorumlu oldukları ticari işletmedir. Kolektif şirketler ortaklar tarafından akdedilen bir ortaklık sözleşmesi çerçevesinde faaliyet gösterirler. Asgari sermaye şartı bulunmamakta olup, ortakları ortaklık anlaşmasında belirtilen meblağ kadar nakdi ya da gayri nakdi katkıda bulunurlar.

Komandit Şirket (Usaldusühing or UÜ)

Komandit şirket iki ya da daha fazla ortak tarafından, ortak bir ticari isim altında kurulan ve komandite ortağın (sınırsız sorumlu ortak) şirketin bütün borçlarından tüm malvarlıkları ile sorumlu olduğu ortaklık türüdür. Komandit şirketlerde şirket alacaklılarına karşı ortaklardan bir kısmının sorumluluğu sınırlanmamış ve diğer bir kısım ortaklarının sorumluluğu belirli bir miktar ile sınırlanmış olup, hak ehliyeti işletme konusu ile sınırlıdır.

Sınırlı ortak şirket sözleşmesinde aksi belirtilmedikçe şirketi temsil etme ya da yönetme yetkisine sahip değildir.

Şahıs Şirketi (Füüsilisest Isikust Ettevõtja or FIE)

Şahıs şirketi Ticaret Siciline şirketin tek sahibinin başvuru dilekçesi ile ya da kanunla belirlenmiş başka bir şekilde kayıt olmalıdır. Şahıs şirketi sahibi tüm borçlarından tüm malvarlığı ile sorumludur.

B) Şirket Kurma Prosedürleri

Estonya'da şirket kurma ile ilgili detaylı bilgiye Dünya Bankası'nın Doing Bussiness 2020 (<https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/e/estonia/EST.pdf>) raporundan ulaşılabilmektedir.

Estonya'da online şirket kurma ile ilgili prosedürlere <https://e-resident.gov.ee/start-a-company/> bağlantısından ulaşılabilmektedir.

Şube Açmak / Temsilcilik Açmak

Uluslararası bir ticari işletmenin faaliyetlerini Estonya'da kendi adı ile kalıcı olarak yürütmeye karar vermesi halinde şubesini Ticaret Siciline kayıt ettirmesi gerekmektedir. Şubeler tüzel kişiliği haiz değildir. Şirket, şubesinin ülkedeki faaliyetlerinden kaynaklanan borçlarından sorumludur.

Bir işletmenin ülkede şube kurması için lisans alması gerekmektedir.

C) Vizeler

Seyahat Vizesi

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla, Slovenya'ya yapacakları seyahatlerinde vizeden muaftır.

Estonya, Schengen Sözleşmesi'ne taraf olup, Schengen vizesi alınması gerekmektedir.

Çalışma ve Oturma İzinleri

Estonya'da çalışma ve oturma izinleri ile ilgili detaylı bilgiye <https://e-resident.gov.ee/> bağlantısından ulaşılabilmektedir.